

Sygn. akt II Kp 3/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2016r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jawor

Protokolant: Ewelina Zachilska

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 191 § 1 k.k. i inne

na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego G. C.

na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie z dnia 10 listopada 2015r., w sprawie o sygn. akt 1 Ds.(...), w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

postanowił:

I. na podstawie art. 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 329 § 1 k.p.k. nie uwzględnić zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego **G. C.** na postanowienie z dnia

10 listopada 2015r., w sprawie o sygn. akt 1 Ds. (...),

w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie w zakresie czynu opisanego w pkt I.;

II. na podstawie art. 432 k.p.k. pozostawić bez rozpoznania zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego G. C. na postanowienie z dnia 10 listopada 2015 roku, w sprawie czynu opisanego w pkt II. zaskarżonego postanowienia.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2015r., w sprawie o sygn. akt 1 Ds. (...), odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie:

I. kierowania gróźb pozbawienia życia wobec G. C. w dniu 29 września 2015r., w D., które to groźby w pokrzywdzonym wzbudziły obawę spełnienia, w celu zmuszenia go do ujawnienia aktualnego miejsca pobytu K. B., to jest o czyn z art. 191 § 1 k.k., wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu;

II. zaistniałego w dniu 29 września 2015r., w D., znieważenia G. C. słowami wulgarnymi, powszechnie uznanymi za obelżywe, to jest o czyn z art. 216 § 1 k.k., wobec stwierdzenia, że czyn stanowi przestępstwo prywatno-skargowe, a brak jest interesu społecznego w ściganiu przestępstwa z urzędu (art. 322 § 1 k.p.k.).

Na powyższe postanowienie, pismem z dnia 20 listopada 2015r. wniósł zażalenie pełnomocnik pokrzywdzonego, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

- naruszenie przepisów postępowania (art. 2 § 1 pkt 1-3 i § 2, art. 7, art. 10, art. 92, art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 4 oraz art. 305 k.p.k.) poprzez:

-- nie przeprowadzenie postępowania przygotowawczego również w kierunku popełnienia przez T. B. czynu z art. 190 § 1 k.k., podczas, gdy zebrany materiał dowodowy jest wystarczający do skierowania do sądu aktu oskarżenia,

-- nieprawidłową analizę przeprowadzonych dowodów pod kątem popełnienia przez T. B. czynu z art. 191 § 1 k.k., w sytuacji, gdy relacje świadków wprost wskazują i uprawdopodobniają w stopniu graniczącym z pewnością dopuszczenie się na pokrzywdzonym popełnienia tego czynu,

-- nieuwzględnienie uzasadnionych interesów pokrzywdzonego polegające na nieudzielaniu ochrony prawnej przez Policję i Prokuratora,

-- poczynienie nieprawdziwych ustaleń faktycznych, przeczących kierowaniu przez T. B. gróźb karalnych wobec pokrzywdzonego, podczas, gdy o takich gróźbach wprost zeznał bezpośredni świadek zdarzenia P. M.,

-- poczynienie ustaleń faktycznych wbrew zasadom prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, jakoby nie doszło do kierowania gróźb przez T. B., gdy już tylko treść zaskarżonego uzasadnienia potwierdza kierowanie takich gróźb,

-- złamanie zasady legalizmu poprzez niewszczęcie postępowania, co do czynów z art. 190 § 1 k.k. i art. 191 § 1 k.k., w sytuacji, gdy pokrzywdzony złożył wniosek o ściganie;

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisów art. 190 § 1 k.k. i art. 191 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy materiał dowodowy wprost stanowi o popełnieniu tych czynów;

- naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 60 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie, co do czynu z art. 216 k.k., w sytuacji, gdy ogólna ocena działalności T. B., podjęta wobec całej rodziny pokrzywdzonego uzasadnia ingerencję prokuratora i jego ściganie za czyn prywatnoskargowy.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że „zgromadzone w sprawie dowody”, w tym „przesłuchanie samego pokrzywdzonego oraz bezpośrednich świadków”, wprost stanowią, że T. B. dopuścił się „co najmniej trzech czynów zabronionych: z art. 190 § 1 k.k., z art. 191 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k.”. Ponadto skarżący zarzuca prokuratorowi, że dokonując „oceny dowodów pominął fakt, że pod nadzorem tej samej Prokuratury toczy się postępowanie przygotowawcze w sprawie znęcania się T. B. nad córką G. C.. Ta okoliczność, zdaniem skarżącego, przemawia za objęciem ścigania z urzędu czynu prywatno-skargowego. Wreszcie - przypomina w swoim zażaleniu pełnomocnik pokrzywdzonego - celem działania organów ścigania jest prewencyjna ochrona pokrzywdzonych, aby zapobiec poważniejszych przestępstw w przyszłości. W końcowej części zażalenia skarżący podnosi zarzut oceny przez prokuratora zebranego materiału w oparciu o jedyne zeznanie pokrzywdzonego, odebrane w przesłuchaniu „na gorąco”, w dniu zdarzenia, kiedy G. C. „był rozemocjonowany i z pewnością nie był w stanie odtworzyć zdarzenia w sposób pełny i rzetelny”.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie, przekazując zażalenie wraz z aktami sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Dzierżoniowie, wskazał, iż nie ma podstaw do uwzględnienia zarzutów skarżącego i wniósł o nieuwzględnienie zażalenia oraz utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia. Zdaniem Prokuratora, czynności przeprowadzone w ramach postępowania sprawdzającego pozwoliły na podjęcie decyzji merytorycznej. W ocenie Prokuratora, kwestionowanie przyjętej w zaskarżonym postanowieniu kwalifikacji prawnej czynu jest niesłuszne, „gdyż przedmiotem badania jest czyn historyczny, który po ustaleniu jego elementów, jest w drodze subsumcji kwalifikowany według konkretnego przepisu prawa karnego materialnego”. Konkludując, Prokurator stwierdza, że do znamion czynu z art. 191 § 1 k.k. należy stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, celem zmuszenia innej osoby do określonego zachowania.

Zdaniem Sądu, decyzja procesowa o odmowie wszczęcia dochodzenia w przedmiotowej sprawie, jest w pełni zasadna i odpowiada prawu, a zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem w toku postępowania sprawdzającego, poprzedzającego zaskarżoną decyzję, dokonano czynności, które

pozwoły na ustalenie, że w istocie zachodzi negatywna przesłanka prowadzenia postępowania przygotowawczego o czyn z art. 191 § 1 k.k., natomiast zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego nie dostarcza podstaw do uchylenia postanowienia w tym przedmiocie.

Wobec cofnięcia zażalenia przez pełnomocnika skarżącego na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2016 roku zażalenie w części dotyczącej znieważenia G. C., na podstawie art. 432 k.p.k. Sąd pozostawił bez rozpoznania.

W pełni zasadne było przyjęcie przez Prokuratora w zaskarżonej decyzji, przy rozpatrywaniu zachowania sprawcy, o którym zgłosił pokrzywdzony G. C., kwalifikacji z art. 191 § k.k. Ewentualne zachowanie T. B., które miało polegać na kierowaniu groźby pozbawienia życia G. C. w dniu 29 września 2015r., miało na celu - zgodnie z zawiadomieniem o przestępstwie - zmuszenie pokrzywdzonego do określonego zachowania, tj. podania miejsca pobytu jego córki. Zbędne w tej sytuacji jest przyjmowanie dodatkowej kwalifikacji dla innego, niepełnego czynu, jeśli ma on prowadzić do uzyskania określonej informacji. Podobnie jak nie przypisuje się sprawcy zabójstwa: najpierw spowodowanie lekkich obrażeń ciała, a potem ciężkich, które niewątpliwie też miały miejsce; a sprawcom pobicia jednej osoby przypisuje się kwalifikację dotyczącą najcięższego obrażenia.

W toku postępowania sprawdzającego przesłuchano zawiadamiającego G. C. oraz rozpytano, (a nie przesłuchano, jak twierdził w zażaleniu skarżący) M. M., P. M., W. B., T. B. oraz pracowników firmy (...): A. P., R. P. i J. K.. W ramach tego postępowania zapoznano się także z treścią nagrań utrwalonych przez kamerę monitorującą miejsce zdarzenia.

Odmawiając wszczęcia postępowania przygotowawczego Prokurator dokonał analizy najbardziej miarodajnych - jego zdaniem - wersji, przedstawionych przez M. i P. M. - osób postronnych, niezaangażowanych w konflikt, a tym samym relacjonujących przebieg zdarzenia obiektywnie. Z relacji tych osób wynika, że T. B., poza wulgaryzmami kierowanymi wobec G. C., zwrócił się do niego słowami: „ciebie już nie ma”, „ja cię dopadnę”, „powinien zdechnąć” albo „powinien zginąć”. Zdaniem Prokuratora, tak przedstawionych zwrotów nie można interpretować jednoznacznie, jako nie budzących wątpliwości gróźb pozbawienia życia. Prokurator zasadnie zweryfikował wersję podaną przez G. C., który pozostaje w głębokim konflikcie rodzinnym z T. B., z wersją osób postronnych. Według pokrzywdzonego, jego zięć miał kierować groźby pozbawienia go życia, a także domagać się podania aktualnego pobytu byłej żony, natomiast M. i P. M., stwierdzili, że poza słowami wyżej zacytowanymi, T. B. domagał się podania aktualnego miejsca pobytu jego małoletnich dzieci.

Sąd, dzieląc stanowisko Prokuratora, zwrócił również uwagę na fakt, że subiektywny odbiór słów sprawcy ma dla zaistnienia przestępstwa znaczenie zasadnicze, ale niewystarczające. Obawa musi być ponadto uzasadniona, a więc do jej oceny niezbędny jest czynnik obiektywny. Obawę można byłoby uznać za uzasadnioną, jeśli przeciętny człowiek, o podobnych cechach osobowości i intelektu, uznałby tę groźbę za realną i wzbudzającą obawę. W uzasadnieniu zażalenia, skarżący przywołał słowa P. M.: „powinien zdechnąć”, „powinien zginąć”, które - jego zdaniem - jednoznacznie potwierdzają kierowanie gróźb karalnych pod adresem pokrzywdzonego. Nie ulega wątpliwości Sądowi, że nieprzyjazne życzenia innej osobie nie mogą być dowodem groźby pozbawienia życia, a słowa „ja cię dopadnę”, „już ciebie nie ma”, są na tyle wieloznaczne, że innego ich znaczenia nie można wykluczyć, tym bardziej, że poza porywczym charakterem zięcia, pokrzywdzony nie podał, dlaczego potraktował te słowa, jako groźbę pozbawienia życia.

W świetle powyższego Sąd podziela stanowisko o braku dostatecznych podstaw do ustalenia, że T. B. dopuścił się wobec G. C. przestępstwa o znamionach z art. 191 § 1 k.k. Podkreślenia wymaga, iż same zeznania pokrzywdzonego, pozostającego w konflikcie z T. B., nie stanowią dostatecznej podstawy do przyjęcia przedstawionej przez niego wersji zdarzenia, w sytuacji, gdy zarzut kierowany pod adresem sprawcy, nie jest potwierdzony przez osoby postronne, a więc relacjonujące przebieg zdarzenia obiektywnie.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie sprawdzające nie zawiera przy tym braków i uchybień mogących skutkować uchyleniem zaskarżonego postanowienia, w celu dokonania ewentualnych dalszych czynności procesowych, w związku z czym należało orzec jak w sentencji.

(...)

(...)